

NOORE HOBUSE ÕPETAMINE

Katrin Tõruvere, 23.jaanuar 2009.a.

1. TÖÖTAGE LÕDVESTUNUD JA RAHULOLEVA HOBUSEGA – hobune õpib kiiremini.

Lõdvestumise tunnused: rahulolev näoilme
silmade ja kõrvade liigutamine
suletud, mäluv suu
liikumisrütmis pendeldav saba
pluristamine/pruuskamine
ühtlaselt õõtsuv selg
pea ja kael liiguvad ette allapoole
hobune ei kiirusta

Närvis, kramplik hobune: pea kõrgem hoiak
kohapeal seisev, jäiga kehahoiakuga
põgenevate liigutustega (hirmunud)
sabaga vehkimine
kõrvade lidutamine
esijalaga maa kraapimine

2. HOBUST ARENDAGE SÜSTEMAATILISELT JA JÄRK – JÄRGULT.

Hobust ärge koormake üle, jälgige hoolega hobuse käitumist ja füüsilist seisundit.

Noored hobused on huvitatud igasugusest tegevusest koos teiega, kui te veedate nendega päevas aega kuni 30 minutit. See on selline aeg kus nad jaksavad joosta, kohapeal niisama sügamisest mõnu tunda ja midagi juurde õppida.

Hobuse tähelepanu saavutamiseks ja olukorra meeldivaks muutmiseks võiks kõigepealt hobust sügada ja temaga ringi jalutada, et lihased enne jooksmist soojemaks saaksid (umbes 5 min.). Jälgige kui kaua jookseb üksinda, kuidas hingab peale jooksmist, kaua läheb aega taastumiseks. Noor hobune jookseb järjest 2-5 minutit ning taastub sellest umbes pool aega, sammul liikudes taastub kiiremini. Sellist jooksmist võiks korrata 3 – 5 korral. Hobune näitab enda väsimust, kui ta eemaldub teie juurest, hakkab lollitama ja ei taha teist välja teha. Treeningut siiski ei tohiks lõpetada hobune, võtate hobuse enda juurde ja sooritate mõne lihtsama harjutuse, jalutate hobuse maha, sügate. Hobusele peab lõppkokkuvõttes jääma mulje, et tal oli huvitav ja kõik oli kerge – positiivne, siis ootab hobune jälle teid tagasi.

Noore hobuse vastupidavust saate treenida, kui tõstate jooksmisminutite või kordade arvu, treeningu taset võite tõsta, kui hobuse hingamine on hakanud kiiremini taastuma. Treeningu mahtu tõstes pingutate hobuse lihased üle ning peagi tekivad probleemid. Hobune kes on kiirelt üleerutuv (kelle hingamine on taastunud, kuid kaela pealt märg), tema treeningut tuleks läbi viia väga rahulikult, ning jalutada hobusega kuni tema karv on ära kuivanud. Normaalselt hingav, kuid kaelalt märg hobune tuleks kuivaks jalutada, sest tuuletõmbuse või külma korral jäävad lihased kangeks ning järgmisel päeval on hobusel raske trenni teha.

Võiksite jälgida mis kellaajal te hobusega tegelete. Kui teie toimingud toimuvad enamvähem ühesugustel kellaegadel (söötmise, koplise olemine), siis hobused mäletavad tegevusi. Karjamaal on hobustel kindlad magamiskohad, söögikohad ja nad liiguvad iga päev ühte ja sama rada ühel ja samal kellaajal. Tegelege enda hobusega kindlal kellaajal ja vaadake, kas ta ootab teid, kui vahest peaksite natukene hiljaks jääma.

3. TEGUTSEGE VAHELDUSRIKKALT JA TEHKE HUVITAVAIK HARJUTUSI.

Hobusele piisab väga väikestest muutustest. Kui tavaliselt lähete hobuse juurde nööriaga, siis üksipäev võtke kaasa ka näiteks müts või ämber. Kui hobune tunneb huvi uute asjade vastu, siis võite need enda taha ära peita, endast ja hobusest eemale visata (eeldusel, et ta ei ehmata ja ära ei jookse). Laske hobusel uute asjade vastu huvi tunda, neid närida ja kaasa vedada. Proovige veidi aja pärast asju hobuse kõrvale tõsta ja peale panna.

Treeningplatsile võite enne hobuse viimist samuti viia midagi uut. Ärge minge seda ise tutvustama, vaid alles siis kui hobune uut eset ise märkab, alles siis tutvustage, - nii tõstate hobuse tähelepanuvõimet. Lasete ajal mitu päeva olla ühes kohas ja siis tõstate hoopis teise nurka ja vaadake kas hobune märkab muutust.

Proovige hobust ühest asjast mitte ära tüüdata.

Alustage iga kord treeningut ühtemoodi ja treeningu harjutused viige läbi kindlas järjekorras, sest nii kinnistate hobusele õpitut ning hobune ei lähe segadusse. Kui tundub, et treening läheb liiga pikaks ja hobune ei jõua kaasa teha, siis võite vähendada neid harjutusi, mis on hästi selged ja mida enam vaja ei ole, sest aluspõhi on loodud (piitsa vms tõste harjutused).

Harjutage alati rahulikult - hobune ei mõista teid koheselt. Korra ke mitmeid kordi harjutus üle nii, et te ei muuda seda. Laitmatult selget harjutust võib muuta keerulisemaks läbi õpetamise (kordetades kastutad häält ja piitsa, keerulisemalt kasutate ainult häält).

Asuge uue harjutuse juurde alles siis kui eelmise saite laimatult selgeks, sest mida tugevama vundamendi loote, seda kõrgema ehitise rajate.

4. IGA PROBLEEM LAHENDAGE LÕPUNI

Juhul kui hobune hakkab midagi pelgama, tahab minema joosta, ei lähene hirmuäratavale asjale, üritab teid jalaga lüüa vms, siis ärge minge õpetusega enne edasi, kui probleem on lahendatud. Probleemi ei ole võimalik lahendada ühe päevaga, sest ei saa olla kindel miks need tekkisid, põhjuseid võib olla väga palju.

Hobuse üle õpetamist peaks alustama mitte sellest kohast, kus probleem tekkis, vaid natuke eestpoolt. Kõik harjutused tuleb läbi teha topeltkindlusega, sest jättes harjutuse poolikuks võib probleem hiljem uuest esile kerkida.